

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри міжнародних
відносин і аудиту
Пашкевич М.С. *Пашкевич*
« 20 » листопада 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Тренінг-курс «Практика трудових відносин»

Спеціальність	051, 061, 071, 075, 242, 291
Освітній рівень.....	перший (бакалаврський)
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	5,6 чверть (денна форма)
	5 чверть (заочна форма)
Мова викладання	українська

Викладач: д.е.н., проф. Усатенко О.В.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Тренінг – курс «Практика трудових відносин» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051, 061, 071, 075, 242, 291. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. Міжнародних відносин і аудиту. Д.: НТУ «ДП», 2024. 12 с.

Розробник:

Усатенко Ольга Вікторівна – професор, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних відносин і аудиту.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Тренінг – курс «Практика трудових відносин» є вибірковою та формує індивідуальну траєкторію навчання студента. Зокрема, ця дисципліна поряд з іншими обов'язковими дисциплінами дозволяє поглибити такі результати навчання:

- Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
- Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.
- Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Мета дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо принципів, процесів та механізмів соціального захисту працівників підприємства, а також рівня комунікації, автономності та відповідальності, необхідних для виконання навчальних та професійних завдань у суспільстві.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Пояснювати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. Визначати сутність та пояснювати державну політику у сфері зайнятості населення
- Пояснювати і описувати форми і системи оплати праці. Вміти розраховувати суму заробітної плати. Розрізняти поняття аутсорингу та аутстафінгу
- Складати, аналізувати трудовий договір, правила встановлення випробувального терміну. Пояснювати загальний порядок прийому на роботу окремих категорій працівників, тимчасових і сезонних працівників, інвалідів, неповнолітніх, сумісників. Вміти оформлювати та вести облік трудових книжок.
- Пояснювати порядок звільнення з роботи. Визначати підстави припинення трудового договору, права та обов'язки роботодавців та працівників.
- Визначати поняття «Відпустки» та їх види. Пояснювати порядок надання відпусток. Вміти розраховувати суму відпускних.
- Пояснювати зміст основних нормативно – правові документи, які регулюють нарахування та виплату лікарняних. Відтворювати порядок дій роботодавця, при отриманні лікарняного листа від працівника. Вміти розраховувати суму лікарняних.
- Вміти працювати як самостійно, так і в команді. Визначати поняття фрілансінгу, встановлювати його переваги та недоліки.
- Виконувати професійні функції: вміти нараховувати заробітну плату, розраховувати суму утримань та суму нарахування єдиного соціального внеску.

- Пояснювати і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні через дослідження основних принципів державної політики в сфері зайнятості населення та гарантій держави.

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	76	22	54	-	-		
практичні	38	11	27	-	-		
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
контрольні заходи	6	6					
РАЗОМ	120	39	81	-	-		

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ	76
1 Політика держави у сфері зайнятості населення	10
Безробіття в Україні	
Добровільне безробіття. Безробіття очікування. Зареєстроване безробіття. Маргінальне безробіття. Структурне безробіття	
Наслідки безробіття	
Безробітні	
Зайняте населення	
Соціальні виплати з безробіття: розмір, строки	
2 Форми і системи оплати праці. Аутсоринг та аутстафінг	10
Колективний договір	
Поняття форм і систем оплати праці	
Тарифна система оплати праці. Тарифна сітка. Тарифна ставка	
Посадовий оклад	
Тарифно – кваліфікаційний довідник	
Безтарифна система оплати праці	
Почасова форма оплати праці	
Відрядна форма оплати праці	
Порівняльна характеристика форм оплати праці, для визначення оптимальної, з урахуванням особливостей бюджетної та податкової систем України	
Договори підряду, для мінімізації податкового навантаження	

3	Порядок прийому на роботу. Фрілансінг	
	Трудовий договір	
	Встановлення випробувального терміну	
	Прийом на роботу окремих категорій працівників	
	Прийом на роботу тимчасових і сезонних працівників	
	Прийом на роботу інвалідів	10
	Прийом на роботу неповнолітніх	
	Прийом на роботу сумісників	
	Оформлення, введення та облік трудових книжок	
	Фрілансінг: переваги та недоліки.	
	4. Порядок звільнення з роботи	
	Припинення трудового договору	
	Загальні підстави припинення трудового договору	
	Звільнення за згодою сторін	
	Звільнення у разі закінчення строку трудового договору	
	Звільнення у зв'язку з переведенням працівника на інше підприємство або переходом на виборну посаду	10
	Звільнення у зв'язку із зміною істотних умов праці	
	Розірвання трудового договору з ініціативи працівника	
	Розірвання трудового договору з ініціативи власника	
	Право на звільнення за власним бажанням. Двохтижневий строк попередження	
	5. Відпустки: їх види та порядок надання	
	Привабливість інвестиційних проектів	
	Відпустка	
	Види відпусток	
	Щорічні відпустки	
	Основні відпустки	
	Додаткові відпустки	
	Творчі відпустки	10
	Соціальні відпустки	
	Тривалість відпусток. Святкові дні.	
	Порядок надання відпусток	
	Відпустка за сумісництвом	
	Відпустки у зв'язку з навчанням. Надання навчальних відпусток працівникам, які навчаються у ЗВО	
	Загальна формула розрахунку відпускних	
	6. Допомога з тимчасової непрацездатності	
	Основні нормативно – правові документи, які регулюють нарахування та виплату лікарняних	
	Порядок дій роботодавця, при отриманні лікарняного листа від працівника	
	Загальна формула розрахунку лікарняних	10
	Страховий стаж працівника. Коефіцієнт страхового стажу	
	Середня заробітна плата. Розрахунковий період для обчислення середньої заробітної плати	
	Лікарняні при роботі за сумісництвом	
	7. Контроль утримань із заробітної плати	16

Обов'язкові та необов'язкові утримання	
Обмеження загальної суми утримань	
Податок з доходів фізичних осіб	
Податкова соціальна пільга	
Порядок виплати заробітної плати.	
Нарахування єдиного соціального внеску	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	38
1 Політика держави у сфері зайнятості населення	6
2 Форми і системи оплати праці. Аутсоринг та аутстафінг	6
3 Порядок прийому на роботу. Фрілансінг	6
4 Порядок звільнення з роботи	6
5. Відпустки: їх види та порядок надання	6
6. Допомога з тимчасової непрацевдатності	6
7. Контроль утримань із заробітної плати	8
120	

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

5.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»».

5.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації

вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час лекційних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням здобувача
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять		
		виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань.

Поточне оцінювання практичних занять відбувається на основі оцінок за виконання індивідуальних завдань (розрахунково-аналітичних завдань).

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та</p>	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	<p>95-100</p>
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Програми пакету Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Teams).

Дистанційна платформа Moodle.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. за № 5067-VI – ВР (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.

2. Класифікатор професій: Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. за №327 (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk003_2016.htm.

3. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. за № 3356-XII – ВР (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України: Закон України від 06.12.2016 р. За № 1774-VIII (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1774-19/paran345>.

5. Про оплату праці: Закону України від 24.03.95 р. За № 108/95 (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

6. Аутсорсинг и аутстафінг персоналу. URL: <http://tz-partners.com.ua/services/outsourcing-personal>.

7. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII (зі змінами та доповненнями станом на 20.10.2024 р.) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Тренінг-курс «Практика трудових відносин»**

для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051, 061, 071, 075, 242, 291

Розробник:
Усатенко Ольга Вікторівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19